

Eläinten hyvinvointikeskuksen lausunto kansalaisaloitteeseen KAA 3/2025 vp *Kissojen vapaana pitäminen kiellettävä*

Kiitämme mahdollisuudesta lausua kansalaisaloitteeseen.

Aloitteessa ehdotetaan, että kissojen kytkemättömänä pito omistajan oman pihan tai tontin ulkopuolella sekä kytkemättömänä pito taajamassa myös omalla pihalla tai tontilla kielletään.

Katsomme, että vapaan ulkoilun kieltäminen parantaisi kissojen turvallisuutta, auttaisi vähentämään villiintyneitä kissapopulaatioita ja parantaisi siten kissojen hyvinvointia, sekä nostaisi kissojen arvostusta ja asemaa yhteiskunnassa. Vapaan ulkoilun kieltäminen edistäisi myös paikallisten lintukantojen selviytymistä, kun kissat eivät pääsisi saalistamaan luonnonvaraisia lintuja.

Kissan liikkuminen vapaana on riski kissan hyvinvoinnille. Kissan etu on, ettei se ulkoile vapaasti yksin. Kissan ulkoilu vain valvottuna pitää kissan turvassa, auttaa lisäämään kissojen arvostusta ja nostamaan kissan asemaa yhteiskunnassa. Kissa ansaitsee tulla kohdelluksi yhtä lailla arvostettuna lemmikkinä kuin koira.

Vapaana ulkoilevia kissoja uhkaavat erilaiset vaarat ja eläinsuojelulliset ongelmat, kuten nälkiintyminen, sairaudet, säätilan vaikutukset kissan hyvinvointiin sekä liikenteen, muiden eläinten ja ihmisen aiheuttamat uhat kissojen hyvinvoinnille. Stressin hallinta ja ympäristön ennustettavuus ovat keskeisiä kissan hyvinvoinnille, ja nämä ovat usein helpommin hallittavissa sisäympäristössä (Buffington, 2002).

Leikkaamattomat, vapaana kulkevat kissat lisääntyvät nopeasti ja voivat muodostaa villiintyneitä kissapopulaatioita. Kissapopulaatioiden eläimet elävät suurissa kissajoukoissa ilman kunnollista huolenpitoa, lisääntyvät hallitsemattomasti ja kärsivät sairauksista, loisista, sisäsiittoisuudesta, nälästä ja kylmästä.

Kissan hyvinvointi on mahdollista turvata ilman vapaata ulkoilua. Valjaissa tai pakovarmassa ulkotarhassa liikkeessa kissa pääsee turvallisesti tutkimaan ympäristöään. Sisätiloissa kissan lajinmukaiset käyttäytymistarpeet voi tyydyttää leikittämällä kissaa ja järjestämällä sille virikkeitä ja leikkisaalistusmahdollisuuksia päivittäin (Strickler & Schull, 2014). Kissa viihtyy sisäkissana, jos se on tottunut siihen pienestä pitäen ja jos tilaa ja virikkeitä on riittävästi (Rochlitz, 2005). Sisäkissojen ongelmakäyttäytyminen ei useinkaan ole

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi

epänormaalia käyttäytymistä, vaan luonnollista käyttäytymistä, joka kohdistuu ihmisen näkökulmasta ei-toivottuihin kohteisiin, mutta on mahdollista ohjata sopiviin kohteisiin (Jongman, 2007; Ellis et al 2013).

Nykyisen lainsäädännön näkökulmasta kissan vapaa ulkoilu on vaikeatulkintainen ja ristiriitainen asia. Eläinten hyvinvointilain (693/2023) 6 § mukaan hoidossa olevaa eläintä ei saa jättää hoidotta eikä hylätä. Metsästyslain (615/1993) 85 § mukaan kotieläimeksi otetun kissan heitteillejätö ja hylkääminen on kielletty. Heitteillä oleva eläin tarkoittaa koditonta tai sellaista lemmikkieläintä, joka on omistajansa tai haltijansa kotipiirin rajojen ulkopuolella, eikä kenenkään muun omistajan tai haltijan hallinnassa tai suorassa valvonnassa.

Vapaaseen ulkoiluun liittyy villiintymisen, hallitsemattoman lisääntymisen ja kissapopulaatioiden muodostumisen riski. Eläinten hyvinvointilaki kieltää eläinten päästämisen lisääntymään hallitsemattomasti. Lisäksi järjestyslain 14 § mainitsee erikseen paikat, joihin kissaa ei saa päästää.

Lemmikin pitäjä on vastuussa eläimen terveydestä ja hyvinvoinnista. Lemmikille tulee järjestää tila, hoito ja huomio lajin ja rodun perusteella eläimen tarpeiden mukaisesti ja antaa eläimelle riittävästi sopivaa ruokaa ja vettä sekä riittävästi tilaisuuksia liikuntaan. Lemmikin karkaamisen estämiseksi on ryhdyttävä kohtuullisiin toimiin. Jos lemmikin pidon ehtoja ei pysty täyttämään, ei eläintä saa pitää lemmikkinä.

Tuleva EU-asetus kissojen ja koirien hyvinvoinnista ja jäljitettävyydestä edellyttää, että kaikki EU:ssa pidetyt kissat on tunnistusmerkittävä ja rekisteröitävä 15 vuoden kuluttua asetuksen voimaantulosta. Tällöin jäsenmaissa on oltava olemassa myös asianmukaiset kissarekisterit.

Luonnossa lemmikkikissa on vieraslaji (villiintyneenä haitallinen vieraslaji). Tutkimukset osoittavat, että lemmikkikissat ovat tehokkaita saalistajia (Woods et al 2003; van Heezik et al 2010; Loss et al 2013). Vapaina liikkuvat kissat tappavat lintuja ja pieniä nisäkkäitä riippumatta siitä, saavatko ne riittävästi ravintoa muuten. Saalistuskäyttäytyminen liittyy vaistoon, ei nälkään. Kissan sukupuoli ja sterilointi tai kastrointi eivät vaikuta kissan saalistuskäyttäytymiseen (Kauhala et al 2015).

Yksittäiset kissat voivat olla erityisen tehokkaita saalistajia ja tappaa vuosittain kymmeniä, jopa satoja lintuyksilöitä (Kauhala et al 2015; van Heezik et al 2010). Vapaina liikkuvat lemmikkikissat voivat aiheuttaa merkittävää painetta paikallisille lintukannoille (Medina

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi

2011). Kissojen saalistukselle ovat alttiita erityisesti linnunpoikaset ja maassa pesivät lintulajit.

***

Eläinten hyvinvointikeskus katsoo, että kissan oman hyvinvoinnin ja turvallisuuden näkökulmasta kansalaisaloitteessa ehdotettu kissojen vapaan ulkoilun kieltäminen on kannatettavaa. Vapaan ulkoilun kieltö auttaa myös turvaamaan luonnonvaraisten lintujen hyvinvointia.

***

Helsingissä 9.4.2026

Satu Raussi ja Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus

Lähteet:

Buffington, C. A. T. (2002). External and internal influences on disease risk in cats. Journal of the American Veterinary Medical Association, 220(7), 994–1002.

Ellis, S. L. H. et al. (2013). AAFP and ISFM Feline Environmental Needs Guidelines. Journal of Feline Medicine and Surgery 15(3):219-230.

Jongman, E.C. 2007: Adaptation of domestic cats to confinement. Journal of Veterinary Behavior 2(6): 193-196.

Kauhala et al. (2015). Free-ranging house cats in urban and rural areas in the north: useful rodent killers or harmful bird predators? Folia Zoologica 64(1): 45-55.

Loss, S. R. et al. (2013). The impact of free-ranging domestic cats on wildlife of the United States. Nature Communications, 4, 1396.

Medina, F. M. et al. (2011). A global review of the impacts of invasive cats on island endangered vertebrates. Global Change Biology, 17: 3503–3510.

Rochlitz, I. 2005. A review of the housing requirements of domestic cats (Felis silvestris catus) kept in the home. Applied Animal Behaviour Science 93(1–2): 97-109.

Strickler, B.L. & Shullab, E.A. 2014. An owner survey of toys, activities, and behavior problems in indoor cats. Journal of Veterinary Behavior 9 (5): 207-214.

van Heezik et al. (2010). Do domestic cats impose an unsustainable harvest on urban bird populations? Biological Conservation, 143(1): 121-130.

*Woods, M. et al. (2003). Predation of wildlife by domestic cats *Felis catus* in Great Britain. Mammal Review, 33(2), 174–188.*

Järjestyslaki 612/2003

Laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023

Metsästyslaki 615/1993

